

RAPPORT

Quicksan ecologie



Delfzijl

Versie: 1.0

Status: Vrijgegeven

Datum: 21-09-2022

Kenmerk: B85--HS-RAP-22006555



Autorisatieblad

Quickscan ecologie

Delfzijl

	Naam	Akkoord	Datum
Opgesteld door	Merel Jansen	✓	24-08-2022
Gecontroleerd door	Kirsten van der Hulst	✓	24-08-2022
Vrijgegeven door	Wessel Arnold	✓	24-08-2022

Versiehistorie

Versie	Naam	Datum	Korte toelichting
0.1	Concept	17-08-2022	Concept ter review
1.0	Definitief	24-08-2022	Definitieve versie waarin de review is verwerkt

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Locatie	1
1.3	Activiteiten	2
1.4	Wettelijk kader	3
1.5	Doel	3
2	Methode	4
2.1	Beschermde gebieden	4
2.2	Beschermde soorten	4
2.2.1	Bureaustudie	4
2.2.2	Oriënterend veldbezoek	4
2.2.3	Effectbepaling beschermde soorten	5
2.2.4	Vervolgstappen	5
2.3	Beschermde houtopstanden	5
3	Resultaten	6
3.1	Beschermde gebieden	6
3.1.1	Natura 2000-gebieden	6
3.1.2	Natuurnetwerk Nederland (NNN)	7
3.1.3	Weidevogel- en akkervogelgebieden	8
3.2	Beschermde soorten	8
3.2.1	Vaatplanten	8
3.2.2	Vogels	8
3.2.3	Grondgebonden zoogdieren	11
3.2.4	Vleermuizen	13
3.2.5	Reptielen	15
3.2.6	Amfibieën	15
3.2.7	Vissen	16
3.2.8	Ongewervelden	16
3.3	Invasieve exoten	17
3.4	Houtopstanden	17
4	Conclusie	19
4.1	Beschermde gebieden	19
4.2	Beschermde soorten	19
4.2.1	Maatregelen	20
4.3	Invasieve exoten	21
4.4	Houtopstanden	21
4.5	Kansen voor natuur	21
5	Bronnen	22

Colofon

23

Bijlage I Wet- en regelgeving

24

Wet natuurbescherming (Wnb)

24

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

29

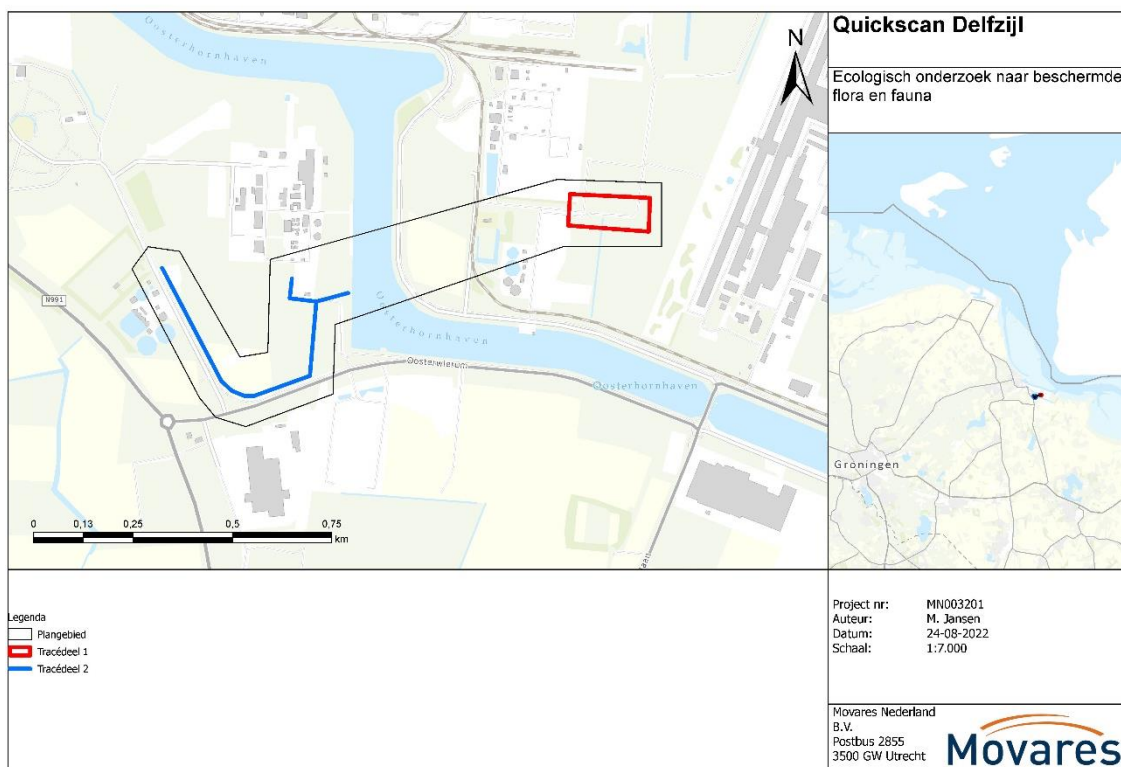
1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Bij de aanleg van hoogspanningskabels is sprake van aanleg in boringen (HDD = Horizontal Direct Drilling) en aanleg in open ontgravingen, alsmede van het tijdelijke gebruik van werkterreinen. Nobian is voornemens een kabelverbinding aan te leggen tussen HS Weiwerd (DZW110) en hun bedrijfslocatie Djewels2 op het Heveskes-terrein. Daarbij dient het Oosterhornhaven, de spoorlijn en de Heveskeswierde (AMK-monument) middels een gestuurde boring gepasseerd te worden. Aan weerszijden van deze gestuurde boring worden de kabels in open ontgraving aangelegd. Hierdoor dienen er op twee locaties werkzaamheden plaats te vinden, namelijk het in- en uittrede punt. Eerder is hier door Movares (2021) een bureaustudie uitgevoerd, omdat het bij deze werkzaamheden vanuit natuurwetgeving van belang is om na te gaan of de werkzaamheden effect hebben op beschermde gebieden en beschermde soorten flora en fauna.

1.2 Locatie

Het plangebied betreft de locatie waar het kabelcircuit wordt aangelegd en de benodigde werkterreinen. Het in- en uittredepunt bestaat uit tracédelen welke dicht op elkaar liggen in Delfzijl in de provincie Groningen (Figuur 1.1 t/m Figuur 1.3). Tracédeel 1, het intredepunt, bestaat uit een bouwterrein omgeven door zand met enkele greppels gevuld met water. Tracédeel 2, het uittredepunt, bestaat uit braakliggend terrein met bomen, bosschages en struweel. Tussen de tracédelen in ligt een brede watergang, de Oosterhornhaven. Verder is het plangebied omgeven door industrie en wegen. Op enkele honderden meters ten noorden van het plangebied grenst de Waddenzee.



Figuur 1.1: Globale ligging plangebied en de tracédelen.



Figuur 1.2: Overzichtsfoto tracédeel 1



Figuur 1.3: Overzichtsfoto tracédeel 2

1.3 Activiteiten

In tracédeel 1 wordt het kabelcircuit ingegraven tot aan de plot van Djewels2 en bevindt zich het werkterrein voor het intredepunt van de gestuurde boring. Op tracédeel twee wordt het kabelcircuit vanaf het uittredepunt in open ontgraving aangelegd naar het kabelveld E12 op DZW110, en bevindt zich het werkterrein voor de uitlegsrook voor de mantelbuizen die door de HDD-boring getrokken

moeten worden. De werkzaamheden vinden overdag plaats en er worden geen bomen gekapt en/of struwelen verwijderd. Mogelijk wordt een recent aangelegde sloot op het Heveskesterrein deels gedempt bij het intredepunt in tracédeel 1.

1.4 Wettelijk kader

Bij een dergelijke ruimtelijke ontwikkeling is het vanuit natuurwetgeving van belang om na te gaan of de werkzaamheden effect hebben op beschermde natuurwaarden.

Het volgende wettelijk kader is gehanteerd:

- Wet natuurbescherming (Wnb), onderdelen beschermde soorten, beschermde gebieden en beschermde houtopstanden;
- Provinciaal beleid (provinciale Verordening): beschermde gebieden die vallen onder het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en belangrijke weidevogelgebieden in de provincie Groningen.

Zie voor uitleg over het wettelijk kader bijlage 1. De provincies zijn in de meeste gevallen het bevoegde gezag voor het al dan niet verlenen van vergunningen en ontheffingen in het kader van de Wet natuurbescherming. Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, is het rijk in de vorm van de minister van LNV bevoegd gezag. Dit is uitgewerkt in artikel 1.3 van het Besluit natuurbescherming en betreffen handelingen en projecten voor aanleg, uitbreiding en, voor zover van toepassing, inrichting, alsmede wijziging, gebruik, beheer en onderhoud van onder andere hoofdwegen, hoofdvaarwegen, hoofdspoorwegen, primaire terreinen, gastransportnet, hoogspanningsleidingen met een spanning van tenminste 220 kV, winning van delfstoffen, kustlijn, bepaalde visserij, activiteiten Koninklijk Huis, etc. Omdat er sprake is van een spanning van 110 kV, is provincie Groningen bevoegd gezag.

Dit wettelijk kader is van toepassing bij ruimtelijke ontwikkelingen. Ter aanvulling is tijdens het oriënterend veldbezoek voor de quickscan ook gelet op aanwezigheid van invasieve uitheemse soorten (exoten). De provincies, het Rijk en de waterschappen zijn verantwoordelijk voor de aanpak van de invasieve exoten die op de Unielijst zijn geplaatst. Dit is een Europese lijst met een aantal schadelijke exotische planten en dieren. Voor deze soorten geldt de plicht om in de natuur aanwezige populaties op te sporen en te verwijderen of zodanig te beheren dat verspreiding en schade zoveel mogelijk wordt voorkomen.

1.5 Doel

Het doel van de quickscan is toetsing van de voorgenomen ingrepen aan het wettelijk kader ten aanzien van natuur zoals hierboven aangegeven. Voorliggende rapportage betreft een quickscan ecologie waarmee middels een bureaustudie en biotoopverkenning een goede eerste indruk over de natuurwaarden in het plangebied wordt verkregen. Er wordt duidelijkheid gegeven over eventuele vervolgstappen: is er aanvullend veldonderzoek nodig? Indien mogelijk wordt aangegeven welke maatregelen kunnen worden genomen om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen of te verzachten (mitigerende maatregelen).

2 Methode

Hieronder wordt de gehanteerde methode voor het onderzoek naar beschermde gebieden en beschermde soorten besproken.

2.1 Beschermde gebieden

Er is gekeken naar mogelijke effecten van de voorgenomen werkzaamheden op beschermde natuurgebieden in de omgeving. Beschermde gebieden die zijn meegenomen in deze quickscan omvatten: Natura 2000-gebieden, het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en belangrijke weidevogelgebieden in provincie Groningen. Hierbij zijn brongegevens van de provincie Groningen gebruikt.

Voor de effectbepaling is gekeken naar ruimtebeslag op beschermde gebieden en, indien relevant, naar mogelijke indirecte effecten. Indirecte effecten zijn bijvoorbeeld verstoring door geluid, licht, trillingen en optische verstoring. Voor Natura 2000-gebied is ook aangegeven of er vervolgstappen nodig zijn vanwege stikstofdepositie. Voor alle natuurgebieden en provinciaal beschermde gebieden is onderzocht of ze ook externe werking kennen. Dat wil zeggen dat de bescherming van het gebied ook bij activiteiten rondom het natuurgebied geldt. Dit is aan de orde voor de Natura 2000-gebieden en beschermde weidevogelgebieden. De provincie Groningen past met betrekking tot het NNN geen externe werking toe.

Op basis van de effectbepaling is aangegeven welke vervolgstappen nodig zijn. Hierbij kan gedacht worden aan nader onderzoek of het doorlopen van de 'nee, tenzij-procedure' voor NNN-gebied.

2.2 Beschermde soorten

2.2.1 Bureaustudie

Er is een inventarisatie gedaan naar bestaande verspreidingsgegevens van beschermde soorten flora en fauna, zoals opgenomen in de Wet natuurbescherming. Voor de bureaustudie zijn de verspreidingsgegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Hierbij zijn gegevens van de afgelopen 5 jaar in (de omgeving van) het plangebied geraadpleegd. Als zoekgebied plangebied is een vierkant van ongeveer 2,5 bij 2,5 kilometer aangehouden waarin de tracédelen liggen.

Ten aanzien van vogels zijn in de bureaustudie alleen soorten met een jaarrond beschermd nest meegenomen. De overige vogelsoorten (categorie 5 en algemene broedvogels) zijn tijdens het veldbezoek en beoordeling wel meegenomen en worden beschreven indien het project een (mogelijk) effect heeft op deze soort. Voor algemene broedvogels geldt de algemene verbodsbepaling dat nesten niet mogen worden verstoord of vernietigd als het nest in gebruik is.

2.2.2 Oriënterend veldbezoek

Het oriënterend veldbezoek van een quickscan ecologie kan het hele jaar door worden uitgevoerd omdat het in eerste instantie gaat om een verkenning van geschikte biotopen voor beschermde soorten in het plangebied. Een veldecoloog van Movares heeft op 3 augustus 2022 het plangebied bezocht. Tijdens het veldbezoek is middels visuele inspectie gekeken naar de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en (sporen van) beschermde dieren in (de omgeving van) het plangebied. Tijdens de inspectie is ook een biotoopbeoordeling uitgevoerd. Daarbij is gekeken naar de

aanwezigheid van geschikte biotopen en essentiële landschappelijke functies voor beschermde soorten.

2.2.3 Effectbepaling beschermde soorten

Op basis van de gegevens uit de bureaustudie en het oriënterende veldbezoek heeft een beoordeling plaatsgevonden van de effecten van de voorgenomen ingreep op de beschermde natuurwaarden in (de omgeving van) het plangebied.

2.2.4 Vervolgstappen

Op basis van de effectbepaling zijn de vervolgstappen vastgesteld. Hierbij is per soortgroep aangegeven of nader onderzoek nodig is. Indien een soort aanwezig is binnen het plangebied en er sprake is van negatieve effecten, is een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming benodigd. Indien mogelijk wordt aangegeven welke maatregelen kunnen worden genomen om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen of te verzachten (mitigerende maatregelen).

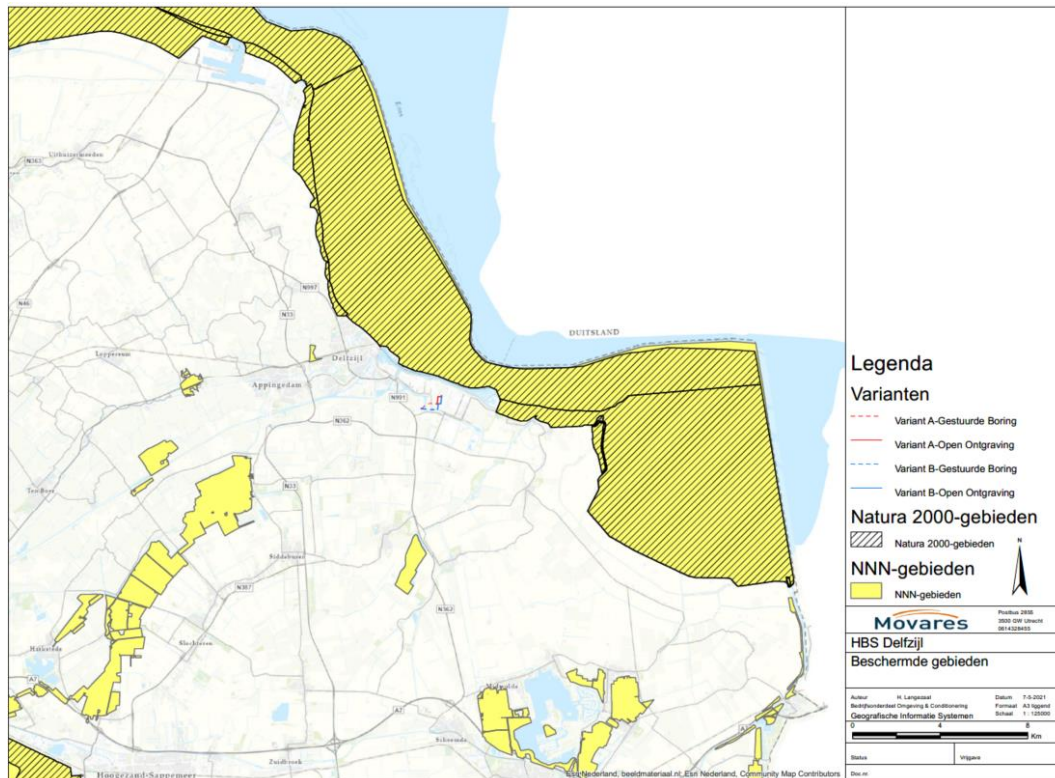
2.3 Beschermde houtopstanden

Er is gekeken naar mogelijke raakvlakken van de voorgenomen werkzaamheden met houtopstanden. Hierbij is in eerste instantie getoetst of omwille van de ruimtelijke ontwikkeling houtopstanden gerooid of geveld dienen te worden. Indien er sprake is van verwijderen van houtopstanden, is bepaald met digitaal beschikbare bronnen of de betreffende houtopstanden vallen onder het beschermingsregime van de Wet natuurbescherming onderdeel houtopstanden (op basis van de bebouwde kom Wet natuurbescherming). Er is aangegeven of en welke vervolgstappen er nodig zijn voor het uitvoeren van de werkzaamheden in relatie tot dit beschermingsregime. Indien geen digitale bronnen van de betreffende gemeente beschikbaar zijn kan vooralsnog geen uitsluitel gegeven worden over de al dan niet beschermde status van de aanwezige houtopstanden en dient bij de gemeente eerste de bebouwde kom Wet natuurbescherming opgevraagd te worden.

3 Resultaten

3.1 Beschermde gebieden

In figuur 3.1 is de ligging van beschermde gebieden in de omgeving van het plangebied weergegeven.



Figuur 3.1: De ligging van beschermde natuurgebieden in de omgeving van het plangebied.

3.1.1 Natura 2000-gebieden

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is het Natura 2000-gebied Waddenzee ten noorden van de planlocatie op een afstand van 800 meter ten opzichte van het gebied. Ten zuidwesten van het plangebied op een afstand van ongeveer 23 kilometer bevindt zich het Natura-2000 gebied Zuidlaardermeer.

3.1.1.1 Ruimtebeslag

De ondergrondse boringen, aanleg van werkterreinen en bovengrondse ontgravingen leiden niet tot ruimtebeslag op het Natura 2000-netwerk.

3.1.1.2 Verstoring

Het Natura-2000 gebied Waddenzee is aangewezen in het kader van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Hiervoor is naar de effectenindicator gekeken. Aangewezen soorten in de Waddenzee die gevoelig zijn voor geluid, licht en trillingen zijn fint, rivierprik, zeeprik, blauwe kiekendief, bruine kiekendief, kluut, lepelaar, velduil en zwarte stern. Gezien de afstand van de werkzaamheden (ruim 800 meter), de aard van de werkzaamheden (ondergrondse boring) en de afwezigheid van een directe verbinding tot water, zijn negatieve gevolgen door geluid, licht en trillingen op de instandhoudingsdoelstellingen van deze soorten uitgesloten. Wel dient het werk óf buiten het broedseizoen uitgevoerd te worden óf dient er voorafgaand aan het werk gecontroleerd te worden op

broedvogels rond deze locaties. Indien verstoring van broedende vogels niet uitgesloten kan dient gewacht te worden met de uitvoering van het werk tot de vogels uitgebroed zijn.

Het Natura-2000 gebied Zuidlaardermeer is aangewezen in het kader van de Vogelrichtlijn. Hiervoor is naar de effectenindicator gekeken. De aangewezen soort in het Zuidlaardermeer die gevoelig is voor geluid, licht en trillingen is roerdomp. Gezien de afstand van de werkzaamheden (ruim 800 meter), de aard van de werkzaamheden (ondergrondse boring) en de afwezigheid van een directe verbinding tot water, zijn negatieve gevolgen door geluid, licht en trillingen op de instandhoudingsdoelstellingen van deze soorten uitgesloten. Wel dient het werk óf buiten het broedseizoen uitgevoerd te worden óf dient er voorafgaand aan het werk gecontroleerd te worden op broedvogels rond deze locaties. Indien verstoring van broedende vogels niet uitgesloten kan dient gewacht te worden met de uitvoering van het werk tot de vogels uitgebroed zijn.

3.1.1.3 Stikstofdepositie

Realisatiefase

Per 1 juli 2021 is artikel 1 van de Wet tot wijziging van de Wet natuurbescherming en Omgevingswet (stikstofreductie en natuurverbetering) en artikel 1 van het bijbehorende Besluit (AmvB) in werking getreden. Hiermee is er een partiële vrijstelling gekomen voor de vergunningsplicht als het gaat om stikstofdepositie. Partieel omdat de vrijstelling enkel geldt voor tijdelijke deposities in de realisatiefase van werken. Voor dergelijke activiteiten hoeft dan ook geen AERIUS-berekening naar stikstofdepositie uitgevoerd te worden. Voorbeelden van werkzaamheden die onder de partiële vrijstelling vallen zijn bouw en sloop van woningen, utiliteitsgebouwen, bruggen en viaducten, en bouw- en aanlegactiviteiten voor duurzame energieopwekking, grond-, weg- en waterbouw, waaronder straten, pleinen, wegen, het verplaatsen van grond in het kader van bouwrijp maken van een terrein, spoorwegen, waterstaatswerken, waterwegen, waterkeringen, energie-infrastructuur, telecommunicatie-infrastructuur, drinkwaterinfrastructuur zoals waterleidingen, pompstations en winputten, openbare hemelwater- en ontwateringsstelsels en vuilwaterriolen.

Voorliggend project valt onder dergelijke werkzaamheden en is daarmee vrijgesteld van de vergunningsplicht voor het realiseren van het project. Om mogelijke juridische risico's geheel uit te sluiten kan worden besloten om een dergelijke berekening wel uit te voeren zodat duidelijk wordt of er al dan niet sprake is van toename van depositie op stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden.

Gebruiksfase

Het Natura 2000-gebied Waddenzee kent stikstofgevoelige habitattypen en habitatsoorten. Dit zijn onder andere zilte pionierbegroeiingen (H1310A&B) en zilte schorren en graslanden (H1330A&B). Per 1 juli geldt een partiële vrijstelling van de vergunningplicht voor tijdelijke stikstofdepositie als gevolg van de realisatiefase van projecten. Deze vrijstelling is niet geldig voor de gebruiksfase van projecten waarbij een structurele depositie op Natura 2000-gebieden op kan treden. Er wordt geen toename van stikstofemissie verwacht wanneer de werkzaamheden afgerond zijn. Het betreft een hoogspanningskabel wat tijdens gebruik geen stikstof uitstoot. Er zijn daarom geen vervolgstappen benodigd.

3.1.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De ondergrondse boringen, aanleg van werkterreinen en open ontgravingen leiden niet tot ruimtebeslag op gebieden van het NNN binnen de provincie Groningen. De dichtstbijzijnde gebieden die horen bij het Natuurnetwerk Nederland (NNN) van de provincie Groningen, liggen op een afstand van ongeveer 800 meter van het plangebied. Deze gebieden behoren ook tot de Waddenzee. Het dichtstbijzijnde NNN-

gebied dat niet tot de Waddenzee behoort, ligt ten noordwesten van het plangebied op een afstand van ongeveer 5 kilometer. Directe negatieve effecten op beschermde natuurgebieden als gevolg van ruimtebeslag kunnen hiermee worden uitgesloten. Externe werking is niet van toepassing voor het NNN in Groningen, waardoor deze buiten beschouwing worden gelaten. De voorgenomen werkzaamheden leiden niet tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN. Deze conclusie geldt voor beide tracédelen.

3.1.3 Weidevogel- en akkervogelgebieden

De werkzaamheden leiden niet tot ruimtebeslag op leefgebied van weide- en akkervogels. De gebieden liggen ten noordwesten en ten zuidwesten van het plangebied, op een afstand van minimaal 5 kilometer. De ligging van deze gebieden is terug te vinden op de Natuurkaart in de viewer van de provincie Groningen en in de thematische viewer van de Geconsolideerde Omgevingsverordening februari 2021. Omdat deze bestanden niet te downloaden zijn, zijn ze niet weergegeven in Figuur 3.1.

3.2 Beschermde soorten

In deze paragraaf wordt per tracédeel en per soortgroep aangegeven welke beschermde soorten er op basis van de bureaustudie en het oriënterend veldbezoek in (de omgeving van) het desbetreffende tracédeel worden verwacht. Vervolgens wordt per soortgroep ingegaan op mogelijke effecten die door de werkzaamheden op kunnen treden. Tot slot wordt per soortgroep aangegeven welke vervolgstappen er nodig zijn (zoals maatregelen, nader onderzoek of aanvraag ontheffing).

3.2.1 Vaatplanten

3.2.1.1 Resultaten bureaustudie

In de omgeving van de tracédelen zijn geen waarnemingen van vaatplanten bekend.

3.2.1.2 Resultaten veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn in de omgeving van de tracédelen geen beschermde soorten vaatplanten aangetroffen. Het veldbezoek in de zomerperiode uitgevoerd, een periode die voor veruit de meeste planten optimaal is voor soortenherkenning.

3.2.1.3 Effectbespreking en vervolgstappen

Er zijn geen beschermde soorten vaatplanten aanwezig. Negatieve effecten op deze soortgroep worden niet verwacht. Voor deze soortgroep zijn geen vervolgstappen benodigd.

3.2.2 Vogels

3.2.2.1 Resultaten bureaustudie

In de onderstaande tabel zijn de beschermde vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten weergegeven waarvan waarnemingen in de omgeving van het plangebied bekend zijn.

Tabel 3.1: Vogels met een jaarrond beschermd nest die in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen in de afgelopen 5 jaar. Bron: NDFF, mei 2021.

Soort	Categorie Wnb
Buizerd	V
Grote gele kwikstaart	V
Havik	V
Kerkuil	V
Ooievaar	V
Roek	V

Sperwer

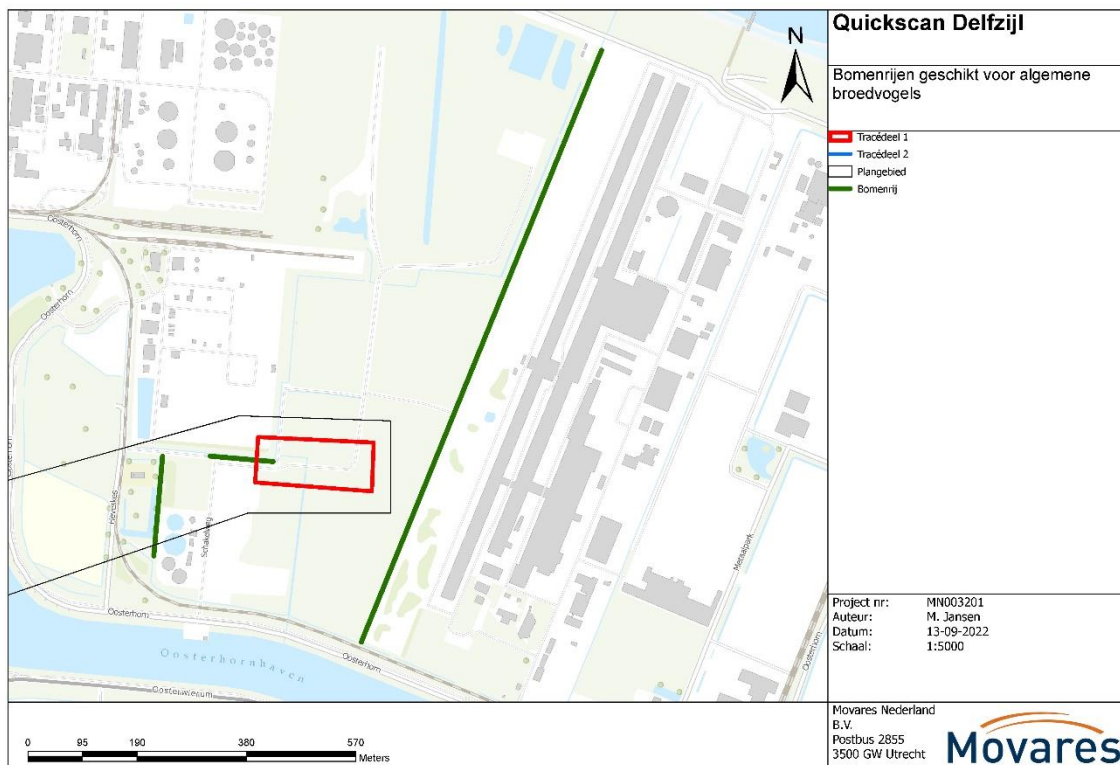
V

Legenda categorie Wet natuurbescherming (Wnb): V = vogels (artikel 3.1 Wnb), H = soorten Habitatrichtlijn en/of Verdrag van Bonn of Bern (artikel 3.5 Wnb), N = nationaal beschermde soorten volgens Wnb (artikel 3.10 Wnb), AV = beschermde soorten waarvoor binnen de provincie Groningen een algemene vrijstelling geldt voor ruimtelijke ingrepen.

3.2.2.2 Resultaten veldbezoek

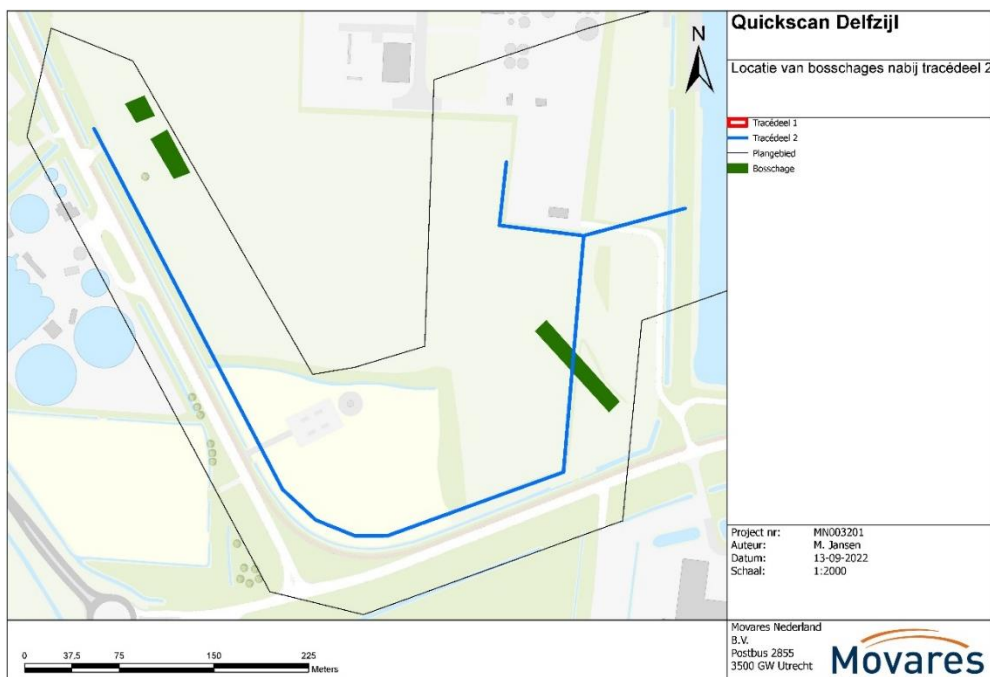
Algemene broedvogels

Tijdens het veldbezoek in tracédeel 1 zijn geen algemene broedvogels waargenomen. Het plangebied is ongeschikt als verblijfplaats voor algemene broedvogels door het ontbreken van begroeiing. Wel bestaan de randen van het plangebied uit bomenrijen wat geschikt broedbiotoop kan zijn voor algemene broedvogels (Figuur 3.2).



Figuur 3.2: bomenrijen welke geschikt zijn als broedbiotoop voor algemene broedvogels

Tijdens het veldbezoek in tracédeel 2 zijn algemene broedvogels waargenomen, waaronder ekster, kauw, koolmees en merel. Binnen en rondom het tracédeel zijn diverse groenstructuren aanwezig in de vorm van bosschages welke geschikt broedbiotoop kunnen vormen voor algemene broedvogels (Figuur 3.3).



Figuur 3.3: bosschages in tracédeel 2 welke geschikt broedbiotoop kunnen vormen voor algemene broedvogels.

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Tijdens het veldbezoek zijn op of rondom beide tracédelen geen vogels met jaarrond beschermde nesten of horsten waargenomen. Ook beschikken de tracédelen niet over bebouwing en kan daardoor de aanwezigheid van gebouw bewonende soorten met jaarrond beschermde nesten als de huismus of gierzwaluw uitgesloten worden.

Op of rondom tracédeel 1 zijn geen bomen aanwezig die een nestplaats kunnen bieden aan boombewonende soorten. Tracédeel 2 doorkruist diverse groenstructuren welke geschikt broedbiotoop kunnen vormen voor de buizerd, havik, roek en sperwer, welke vogels met jaarrond beschermde nesten zijn. Het betreft onder andere (hoge) bomen en struiken. Tijdens het veldbezoek zijn geen horsten waargenomen, waardoor de aanwezigheid van vogels met jaarrond beschermde nesten kan worden uitgesloten.

3.2.2.3 Effectbespreking en vervolgstappen

Algemene broedvogels

Er is binnen tracédeel 1 geen geschikt broedbiotoop aangetroffen voor algemene broedvogels. Wel liggen aan de randen van het tracédeel enkele groenstructuren wat geschikt broedbiotoop kan zijn voor algemene broedvogels. Negatieve effecten, zoals verstoring, op algemene broedvogels kan daarom niet worden uitgesloten.

Binnen tracédeel 2 is geschikt broedbiotoop aangetroffen voor algemene broedvogels. Voor beide tracédelen geldt dat het vernietigen van bewoonde nesten verboden is conform Wnb artikel 3.1. Dit geldt ook voor het zodanig verstoren van bewoonde nesten dat vogels hun nest verlaten. Om vernietiging van nesten en verstoring van broedende vogels te voorkomen dienen werkzaamheden waarbij beplanting wordt verwijderd of aan de oevers wordt gewerkt, buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd. Voor het broedseizoen geldt geen vaste periode. Het verschilt per soort. Veel vogelsoorten broeden ongeveer tussen 15 maart en 15 juli. Indien werken buiten het broedseizoen

niet mogelijk is, moet voorafgaand aan de werkzaamheden door een ter zake kundige worden gecontroleerd of er in de te verwijderen bomen of struiken broedende vogels aanwezig zijn. Indien effecten op broedende vogels niet kunnen worden uitgesloten mag er niet gewerkt worden.

Vogels met jaarrond beschermde nesten

In tracédeel 1 worden geen nesten van jaarrond beschermde vogels verwacht. Negatieve effecten op jaarrond beschermde vogels kunnen worden uitgesloten.

In tracédeel 2 is geschikt broedbiotoop aanwezig voor vogels met jaarrond beschermde nesten. Tijdens het veldbezoek zijn er echter geen horsten in bomen aangetroffen, waardoor nader onderzoek niet benodigd is.

De enige bomen die langs de tracédelen staan hoeven niet gekapt te worden doordat hier wordt gewerkt met een gestuurde boring. Doordat de tracédelen voor een zeer gering ruimtebeslag zorgen, gaat geen essentieel foerageergebied verloren. In de omgeving blijft voldoende foerageergebied over voor vogels met een jaarrond beschermd nest zoals roeken. Wel kan er verstoring plaatsvinden op vogels met een jaarrond beschermd nest. Voor beide tracédelen geldt dat het vernietigen van bewoonde nesten verboden is conform Wnb artikel 3.1. Dit geldt ook voor het zodanig verstoren van bewoonde nesten dat vogels hun nest verlaten. Om vernietiging van nesten en verstoring van broedende vogels te voorkomen dienen werkzaamheden waarbij beplanting wordt verwijderd of aan de oevers wordt gewerkt, buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd. Voor het broedseizoen geldt geen vaste periode. Het verschilt per soort. Veel vogelsoorten broeden ongeveer tussen 15 maart en 15 juli. Indien werken buiten het broedseizoen niet mogelijk is, moet voorafgaand aan de werkzaamheden door een ter zake kundige worden gecontroleerd of er in de te verwijderen bomen, struiken en nestkasten broedende vogels aanwezig zijn. Indien effecten op broedende vogels niet kunnen worden uitgesloten mag er niet gewerkt worden.

3.2.3 Grondgebonden zoogdieren

3.2.3.1 Resultaten bureaustudie

In de onderstaande tabel zijn de beschermde grondgebonden zoogdieren weergegeven waarvan waarnemingen in de omgeving van het plangebied bekend zijn.

Tabel 3.2: Beschermde grondgebonden zoogdieren die in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen in de afgelopen 5 jaar. Bron: NDFF, mei 2021.

Soort	Categorie Wnb
Egel	AV
Haas	Vrijstelling wordt ingetrokken met de inwerkingtreding van de Omgevingsverordening 2022.
Ree	AV
Steenmarter	N
Vos	AV

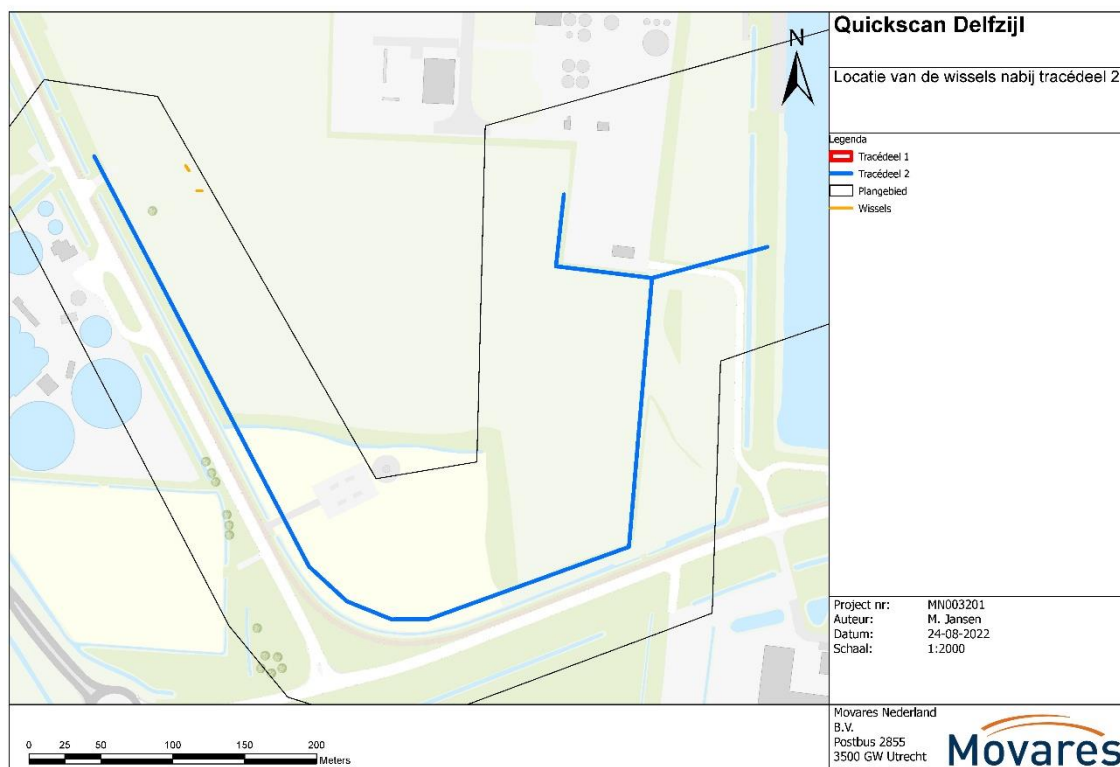
Legenda categorie Wet natuurbescherming (Wnb): V = vogels (artikel 3.1 Wnb), H = soorten Habitatrichtlijn en/of Verdrag van Bonn of Bern (artikel 3.5 Wnb), N = nationaal beschermde soorten volgens Wnb (artikel 3.10 Wnb), AV = beschermde soorten waarvoor binnen de provincie Groningen een algemene vrijstelling geldt voor ruimtelijke ingrepen.

3.2.3.2 Resultaten veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn er, in zowel tracédeel 1 als tracédeel 2, geen directe waarnemingen van beschermde soorten zoogdieren gedaan.

In tracédeel 1 zijn er geen (potentieel) geschikte leefgebieden en/of verblijfplaatsen aangetroffen. Dit tracédeel bestaat voornamelijk uit een bouwplaats met veel zand en weinig tot geen begroeiing wat zoogdieren als schuilplaats kunnen gebruiken.

In tracédeel 2 zijn twee wissels aangetroffen (Figuur 3.4) en er zijn groenstructuren en bosschages aanwezig waar zich algemene soorten als egel en vos kunnen bevinden. Dit zijn door de provincie Groningen algemeen vrijgestelde soorten bij ruimtelijke ontwikkelingen. Er worden binnen het plangebied geen soorten grondgebonden zoogdieren verwacht die niet algemeen zijn vrijgesteld door de provincie Groningen.



Figuur 3.4: twee wissels nabij tracédeel 2.

3.2.3.3 Effectbespreking en vervolgstappen

Tracédeel 1 is ongeschikt voor grondgebonden zoogdieren. Er is geen ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig. Wel dient te worden voldaan aan de algemene zorgplicht. Dit kan bijvoorbeeld door grondverzet in één richting op uit te voeren, zodat aanwezige dieren de kans krijgen zich te verplaatsen.

Tracédeel 2 is geschikt voor algemene soorten grondgebonden zoogdieren, zoals egel en vos. Deze dieren kunnen door de werkzaamheden worden verstoord. Er is geen ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig omdat de soorten algemeen zijn vrijgesteld door de provincie Groningen bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel moet worden voldaan aan de algemene zorgplicht (artikel 1.11 Wnb). Dit kan bijvoorbeeld door de werkzaamheden waarbij vegetatie wordt verwijderd en grond wordt verzet van één kant uit te voeren zodat aanwezige dieren de kans krijgen zich te verplaatsen. De wissels dienen vrijgehouden te worden van materialen.

Uit de gegevens van het uitvoerportaal van de NDFF is bekend dat nabij de tracédelen één waarneming van steenmarter is gedaan. Het betreft een dood exemplaar. Een deel van tracédeel 2

lijkt geschikt foerageergebied te vormen voor steenmarter. De bebouwde omgeving biedt daarnaast ook schuilplaatsen voor steenmarter. Door open ontgravingen zou potentieel geschikt foerageergebied kunnen verdwijnen in de vorm van hoge graslanden en akkerranden. Echter bestaat slechts een klein deel van de tracédelen uit open ontgravingen, wat voor tijdelijk ruimtebeslag zorgt. Gezien het geringe oppervlakte ruimtebeslag, gaat geen essentieel foerageergebied verloren. Doordat hier geen taluds of bosschages aanwezig zijn kan de aanwezigheid van verblijfplaatsen worden uitgesloten. Negatieve effecten als gevolg van de aanleg van de tracédelen op steenmarter kunnen worden uitgesloten. Dit geldt voor beide tracédelen

3.2.4 Vleermuizen

3.2.4.1 Resultaten bureaustudie

In de onderstaande tabel zijn de soorten vleermuizen weergegeven waarvan waarnemingen in de omgeving van het plangebied bekend zijn.

Tabel 3.3: Beschermde vleermuizen die in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen in de afgelopen 5 jaar. Bron: NDFF, mei 2021

Soort	Categorie Wnb
Gewone dwergvleermuis	H
Laatvlieger	H

Legenda categorie Wet natuurbescherming (Wnb): V = vogels (artikel 3.1 Wnb), H = soorten Habitatrichtlijn en/of Verdrag van Bonn of Bern (artikel 3.5 Wnb), N = nationaal beschermde soorten volgens Wnb (artikel 3.10 Wnb), AV = beschermde soorten waarvoor binnen de provincie Groningen een algemene vrijstelling geldt voor ruimtelijke ingrepen.

3.2.4.2 Resultaten veldbezoek

Het oriënterende veldbezoek heeft overdag plaatsgevonden waardoor geen actieve vleermuizen konden worden waargenomen. Wel is zo goed als mogelijk biotoopinformatie verzameld om de aan- of afwezigheid van mogelijke foerageergebieden, vliegroutes en verblijfplaatsen te bepalen.

Vleermuizen foerageergebied

Tracédeel 1 is ongeschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Het plangebied bestaat uit een bouwplaats zonder opgaande groenstructuren, lijnvormige objecten of open water. Bomen en bomenrijen aangrenzend aan het plangebied vormen wel geschikt foerageergebied voor vleermuizen. In de wijdere omgeving is daarnaast meer geschikt foerageergebied aanwezig.

Tracédeel 2 is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De bomen en bomenrijen in tracédeel 2 vormen potentieel foerageergebied voor vleermuizen. De kabel zal aan de randen van dit tracédeel worden ingegraven. Hierbij zullen geen bomen worden gekapt.

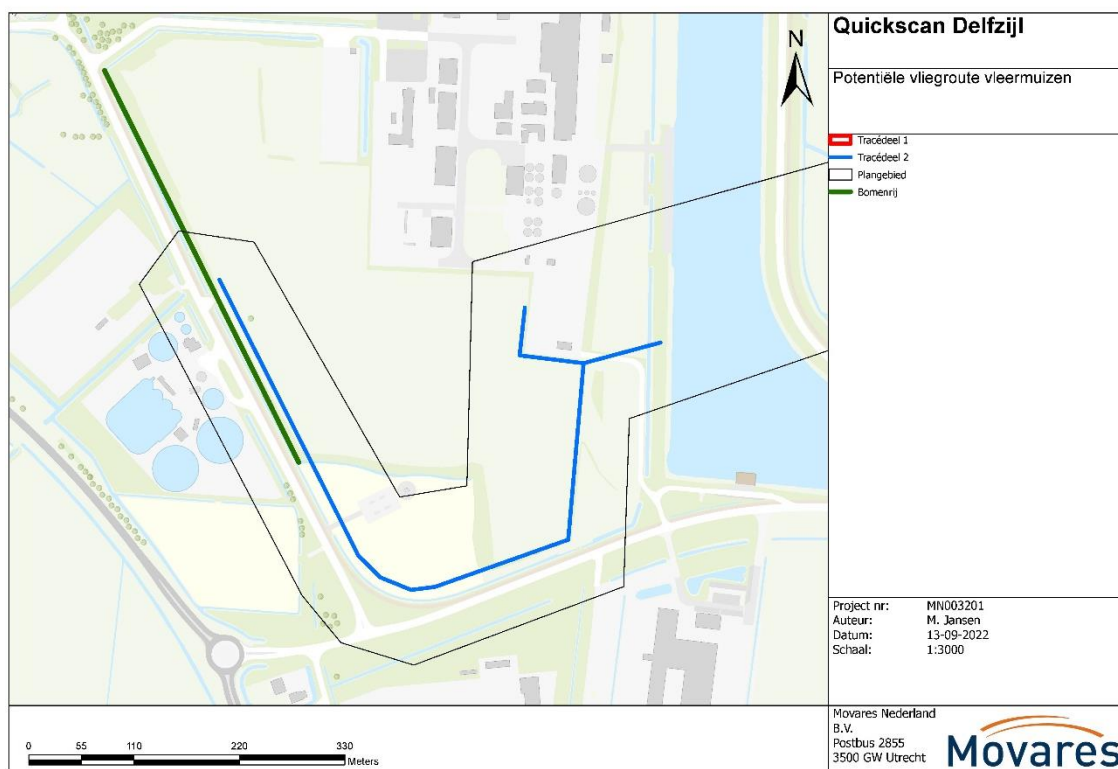
Daarnaast lijkt het water van de Oosterhornhaven, tussen de tracédelen in, geschikt foerageergebied voor vleermuizen. De aanleg van de tracédelen vindt hier plaats door gestuurde boringen. In combinatie met het feit dat niet nachtelijk wordt gewerkt, vinden hier ook geen verstoringen plaats op vleermuizen in foerageergebieden. In de omgeving van de overige delen van de tracédelen liggen geschikte alternatieve foerageergebieden in de vorm van agrarisch landschap en bomenrijen.

Vleermuizen vliegroutes

Tracédeel 1 is ongeschikt als vliegroute voor vleermuizen. Het tracédeel bestaat namelijk uit een open omgeving zonder opgaande groenstructuren of lijnvormige objecten en water.

De bomenrij in tracédeel 2 vormt een lijnvormig element in het landschap welke door vleermuizen gebruikt kan worden als vliegroute (Figuur 3.5). De bomenrij verbindt echter geen elementen van de

functionele leefomgeving van vleermuis, waardoor niet verwacht wordt dat het een essentiële vliegroute betreft.



Figuur 3.5: bomenrij bij tracédeel 2.

Vleermuizen verblijfplaatsen

In zowel tracédeel 1 als tracédeel 2 is geen bebouwing aanwezig, waardoor verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten kunnen worden uitgesloten.

In tracédeel 1 zijn geen bomen aanwezig. Verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen kunnen daarmee worden uitgesloten.

De bomen binnen tracédeel 2 zijn tijdens het veldbezoek visueel geïnspecteerd op holten en loshangende stukken boomschors die geschikt zijn voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Er zijn geen boomholten of loshangende stukken schors aangetroffen die geschikt zijn voor verblijfplaatsen van vleermuizen.

3.2.4.3 Effectbespreking en vervolgstappen

Vleermuizen foerageergebied

Door de werkzaamheden kan er tijdelijk ruimtebeslag zijn op foerageergebied van vleermuizen in tracédeel 2. Er blijft echter voldoende foerageergebied in de directe omgeving van dit tracédeel bewaard. Denk hierbij aan bomenrijen en landbouwgronden in de landelijke omgeving van het plangebied. Het gaat daarom niet om essentieel foerageergebied.

Door de voorgenomen werkzaamheden kunnen wel negatieve effecten door verstoring door licht optreden. Deze negatieve effecten kunnen worden voorkomen door te werken tussen zonsopgang en

zonsondergang. Indien dit niet mogelijk is dient gebruik te worden gemaakt van gerichte verlichting waarbij de bosschages in tracédeel 2 onverlicht blijven.

Tracédeel 1 is ongeschikt als foerageergebied voor vleermuizen.

Vleermuizen vliegroutes

In tracédeel 1 zijn geen lijnvormige structuren aanwezig die door vleermuizen als vliegroute kunnen worden gebruikt. Er treden dan ook geen negatieve effecten door ruimtebeslag op essentiële vliegroutes op.

In tracédeel 2 zijn lijnvormige structuren aanwezig in de vorm van bomenrijen. De bomenrij verbindt echter geen elementen van de functionele leefomgeving van vleermuis, waardoor niet verwacht wordt dat het een essentiële vliegroute betreft. Daarnaast zullen er geen bomen worden gekapt voor de aanleg van de tracédelen. Er treden dan ook geen negatieve effecten door ruimtebeslag op essentiële vliegroutes op en nader onderzoek is niet benodigd. Wel kunnen mogelijke indirecte effecten als verstoring door licht op potentiële vliegroutes optreden. Om dit te voorkomen dient gewerkt te worden tussen zonsopgang en zonsondergang. Indien toch gebruik moet worden gemaakt van kunstlicht, dient gebruik te worden gemaakt van gerichte verlichting. Hierbij dient lichtval op de betreffende bomenrij te worden vermeden om verstoring te voorkomen.

Vleermuizen verblijfplaatsen

Omdat er geen bomen worden gekapt is er ook geen raakvlak met verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen. Ook negatieve effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen in gebouwen worden uitgesloten doordat geen van de tracédelen raakvlakken met gebouwen kent. Er treden geen negatieve effecten door ruimtebeslag op verblijfplaatsen op en nader onderzoek is niet benodigd.

3.2.5 Reptielen

3.2.5.1 Resultaten bureaustudie

In de omgeving van de tracédelen zijn geen waarnemingen van reptielen bekend.

3.2.5.2 Resultaten veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn in zowel tracédeel 1 als tracédeel 2 geen reptielen waargenomen. Op basis van verspreiding worden er ook geen beschermde reptielen verwacht. Over het algemeen genomen zijn beschermde reptielen gebonden aan heide-, water- en zandrijke gebieden met reliëfrijke vegetatiestructuren, welke met name in natuurgebieden aanwezig is.

3.2.5.3 Effectbespreking en vervolgstappen

Beide tracédelen zijn niet verbonden met bestaand leefgebied van beschermde reptielen en er zijn geen waarnemingen in (de omgeving van) het plangebied bekend. Daarnaast zijn beide tracédelen ongeschikt als habitat voor deze soorten. Negatieve effecten op beschermde reptielen zijn hiermee uitgesloten

3.2.6 Amfibieën

3.2.6.1 Resultaten bureaustudie

In de onderstaande tabel zijn de beschermde soorten amfibieën weergegeven waarvan waarnemingen in de omgeving van het plangebied bekend zijn.

Tabel 3.4: Beschermde amfibieën die in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen in de afgelopen 5 jaar. Bron: NDFF, mei 2021.

Soort	Categorie Wnb
Bruine kikker	AV
Gewone pad	AV

Legenda categorie Wet natuurbescherming (Wnb): V = vogels (artikel 3.1 Wnb), H = soorten Habitatrichtlijn en/of Verdrag van Bonn of Bern (artikel 3.5 Wnb), N = nationaal beschermde soorten volgens Wnb (artikel 3.10 Wnb), AV = beschermde soorten waarvoor binnen de provincie Groningen een algemene vrijstelling geldt voor ruimtelijke ingrepen.

3.2.6.2 Resultaten veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn in zowel tracédeel 1 als tracédeel 2 geen amfibieën waargenomen. Op basis van de natuurlijke verspreidingsgebieden van beschermde amfibieën binnen Nederland worden deze niet verwacht.

Het is niet uit te sluiten dat er algemeen vrijgestelde soorten amfibieën, zoals gewone pad, in tracédeel 1 voorkomen.

3.2.6.3 Effectbespreking en vervolgstappen

Beide tracédelen zijn niet verbonden met bestaand leefgebied van beschermde amfibieën en er zijn geen waarnemingen in (de omgeving van) het plangebied bekend. Daarnaast zijn beide tracédelen ongeschikt als habitat voor deze soorten door het ontbreken van geschikte waterlichamen. Negatieve effecten op beschermde amfibieën zijn hiermee uitgesloten.

Incidenteel kunnen algemene amfibieën zoals de bruine kikker of gewone pad binnen het plangebied voorkomen. Ten aanzien van algemene amfibieën moet worden voldaan aan de algemene zorgplicht (artikel 1.11 Wnb). Dit kan bijvoorbeeld door de werkzaamheden waarbij vegetatie wordt verwijderd en grond wordt verzet van één kant uit te voeren zodat aanwezige dieren de kans krijgen zich te verplaatsen.

3.2.7 Vissen

3.2.7.1 Resultaten bureaustudie

In de omgeving van de tracédelen zijn geen waarnemingen van beschermde soorten vissen bekend.

3.2.7.2 Resultaten veldbezoek

Binnen tracédeel 1 zijn greppels met een kleine laag water aanwezig. Deze greppels staan niet in contact met grotere wateren en vallen regelmatig droog, waardoor de aanwezigheid van vissen niet waarschijnlijk wordt geacht.

Binnen tracédeel 2 is geen oppervlaktewater aanwezig. De aanwezigheid van vissen is daarmee uitgesloten.

3.2.7.3 Effectbespreking en vervolgstappen

Beschermde soorten vissen worden in beide tracédelen niet verwacht. Negatieve effecten op beschermde soorten vissen treden naar verwachting niet op.

3.2.8 Ongewervelden

3.2.8.1 Resultaten bureaustudie

In de omgeving van beide tracédelen zijn geen waarnemingen van beschermde soorten ongewervelden bekend.

3.2.8.2 Resultaten veldbezoek

In beide tracédelen zijn geen waardplanten of geschikt biotoop voor waardplanten van streng beschermde vlinders aangetroffen. Ook is geen biotoop aanwezig voor beschermde libellensoorten door het ontbreken van geschikte waterlichamen, bijvoorbeeld met uitbundige oeverbegroeiing.

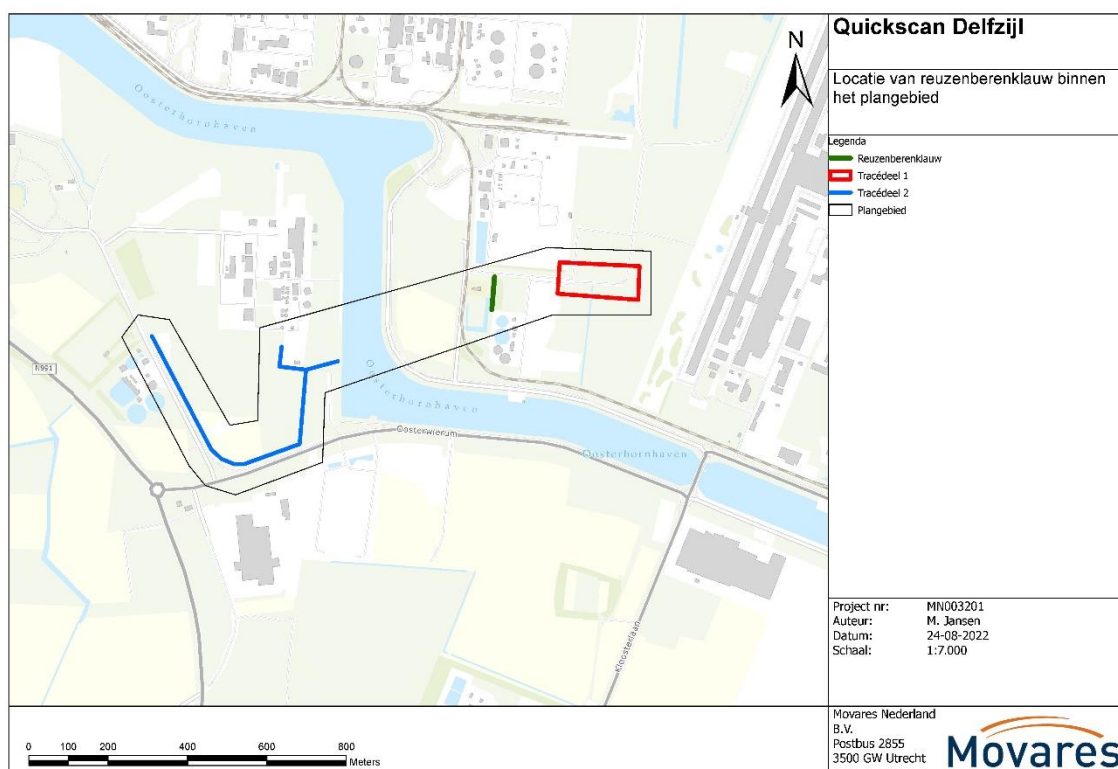
3.2.8.3 Effectbespreking en vervolgstappen

Negatieve effecten op deze soortgroep worden niet verwacht. Voor deze soortgroep zijn geen vervolgstappen benodigd.

3.3 Invasieve exoten

Uit de bureaustudie (NDFP) blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende exoten van de Unielijst zijn waargenomen: muskusrat, nijlgans en reuzenberenklauw.

Tijdens het oriënterend veldbezoek is reuzenberenklauw waargenomen rondom tracédeel 1 (Figuur 3.6). Er is vanuit Landschapsbeheer Flevoland een leidraad ontwikkeld om reuzenberenklauw efficiënt te beheren of te bestrijden (Leidraad-beheer-Reuzenberenklauw.pdf (onkruidvergaat.nl)). Het verwijderen van reuzenberenklauw is de meest effectieve maatregel om verspreiding naar de omgeving en gezondheidsschade te voorkomen. Belangrijk hierbij is dat dit uitgevoerd wordt voordat er zaden zijn gevormd waardoor de planten zich kunnen verspreiden.



Figuur 3.6: waargenomen reuzenberenklauw ten westen van tracédeel 1.

3.4 Houtopstanden

Binnen tracédeel 1 staan geen houtopstanden. Er zijn daarom geen verdere acties in het kader van beschermde houtopstanden noodzakelijk.

Binnen tracédeel 2 staan houtopstanden in de vorm van bomenrijen, struiken en struweel, maar deze worden door de voorgenomen ingreep niet gekapt. Er zijn daarom geen verdere acties in het kader van beschermde houtopstanden noodzakelijk.

4 Conclusie

In onderstaande paragrafen worden de conclusies en aanbevelingen uit de quickscan besproken.

4.1 Beschermde gebieden

4.1.1.1 Natura 2000

Het plangebied ligt niet binnen een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Waddenzee bevindt zich op een afstand van ongeveer 800 meter afstand. Gezien de aard van de werkzaamheden, de ligging van het plangebied en de afstand tussen het plangebied en het Natura 2000-gebied zijn negatieve effecten door verstoring op Natura 2000-gebied uitgesloten. Voor mogelijke stikstofdepositie op gevoelige habitattypen/soorten in Natura 2000-gebieden tijdens de realisatiefase van het project kan gebruik worden gemaakt van de partiële vrijstelling voor de vergunningplicht, welke geldt per 1 juli 2021 door de inwerking treding van artikel 1 van de Wet tot wijziging van de Wet natuurbescherming en Omgevingswet (stikstofreductie en natuurverbetering) en artikel 1 van het bijbehorende Besluit (AmvB). Het project zal in de gebruiksfase niet leiden tot een toename in stikstofemissie.

4.1.1.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Er is geen ruimtebeslag op het NNN. Er is geen nadere NNN-toetsing benodigd.

4.1.1.3 Belangrijke weidevogel- en akkervogelgebieden

Er is geen ruimtebeslag op belangrijke weidevogel- en akkervogelgebieden. Negatieve effecten op belangrijke weidevogel- en akkervogel gebieden kunnen gezien de afstand van ruim 5 kilometer en het type werkzaamheden worden uitgesloten. Er zijn geen vervolgstappen benodigd.

4.2 Beschermde soorten

In onderstaande tabel is per soortgroep aangegeven of er nader onderzoek nodig is en mogelijk een ontheffing nodig is in het kader van de Wet natuurbescherming.

Soortgroep	Beschermde Soorten/functie?	Nader onderzoek nodig?	Ontheffing Wet natuurbescherming nodig?
<i>Vaatplanten</i>	Nee	Nee	Nee
<i>Algemene Broedvogels</i>	Ja	Nee	Nee, mits maatregelen worden genomen om verstoring van broedende vogels te voorkomen
<i>Vogels met jaarrond beschermde nesten</i>	Nee	Nee	Nee
<i>Grondgebonden zoogdieren</i>	Ja, het plangebied vormt leefgebied voor algemeen vrijgestelde grondgebonden zoogdiersoorten zoals egel en vos.	Nee	Nee, er dient wel rekening gehouden te worden met de algemene zorgplicht (artikel 1.11). Wissels dienen vrij gehouden te worden van materialen. Het betreft door de provincie Groningen algemeen vrijgestelde dieren.

	Tracédeel 2 vormt geschikt leefgebied voor steenmarter. Door het tijdelijke ruimtebeslag op een beperkte oppervlakte gaat er echter geen essentieel leefgebied verloren.		
<i>Vleermuizen foerageergebied</i>	Nee, het betreft geen essentieel foerageergebied.	Nee	Nee, mits tijdelijke verstoring wordt voorkomen door uitsluitend overdag te werken.
<i>Vleermuizen vliegroutes</i>	Ja, de bomerij ten westen van tracédeel 2 betreft een potentiële vliegroute. Er zal echter geen ruimtebeslag optreden.	Nee	Nee, mits tijdelijke verstoring wordt voorkomen door uitsluitend overdag te werken.
<i>Vleermuizen verblijfplaatsen</i>	Nee	Nee	Nee
<i>Reptielen</i>	Nee	Nee	Nee
<i>Amfibieën</i>	Nee, de tracédelen vormen geen essentieel leefgebied voor beschermde amfibieën. Wel kunnen er incidenteel algemeen vrijgestelde amfibieën voorkomen zoals bruine kikker of gewone pad.	Nee	Nee, er dient wel rekening te worden gehouden met de algemene zorgplicht vanwege het incidentele voorkomen van amfibieën (artikel 1.11). Dit kan bijvoorbeeld door de werkzaamheden waarbij vegetatie wordt verwijderd en grond wordt verzet van één kant uit te voeren zodat aanwezige dieren de kans krijgen zich te verplaatsen.
<i>Vissen</i>	Nee	Nee	Nee
<i>Ongewervelden</i>	Nee	Nee	Nee

4.2.1 Maatregelen

Uit de quickscan volgt een aantal maatregelen. In onderstaande tabel staan de maatregelen weergegeven. Dit betreft ook maatregelen vanuit de algemene zorgplicht.

Soortgroep	Maatregel
Algemene broedvogels	Om effecten op broedende vogels te voorkomen dienen werkzaamheden, waarbij beplanting wordt verwijderd of aan oevers/water wordt gewerkt buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd. Voor het broedseizoen geldt geen vaste periode. Het verschilt per soort. Veel vogelsoorten broeden ongeveer tussen 15 maart en 15 juli. Indien werken buiten het broedseizoen niet mogelijk is, moet voorafgaand aan de werkzaamheden door een ter zake kundige op het gebied van broedvogels worden gecontroleerd of broedende vogels aanwezig zijn. Dit geldt ook voor de periode vlak voor of na het broedseizoen, het gaat om een broedgeval ongeacht de datum. Indien effecten op broedende vogels niet kunnen worden uitgesloten mag er niet gewerkt worden .
Grondgebonden zoogdieren & amfibieën	Om effecten op algemeen beschermde kleine grondgebonden zoogdieren en amfibieën zoveel mogelijk te beperken dienen werkzaamheden waarbij vegetatie wordt verwijderd van één kant te worden uitgevoerd, zodat aanwezige dieren de

	kans krijgen om zich te verplaatsen. Deze maatregel valt onder de zorgplicht (artikel 1.11 Wnb).
Vleermuizen foerageergebied, vliegroutes en verblijfplaatsen	Om mogelijke indirecte effecten als verstoring door licht op naast gelegen foerageergebied, verblijfplaatsen en vliegroutes te voorkomen dient gewerkt te worden tussen zonsopgang en zonsondergang.
Amfibieën & Vissen	Om effecten op algemeen beschermde amfibieën en op vissen zoveel mogelijk te beperken dient het dempen van water richting één kant te worden uitgevoerd zodat aanwezige dieren de kans krijgen om zich te verplaatsen. Deze maatregel valt onder de zorgplicht (artikel 1.11 Wnb).

4.3 Invasieve exoten

Uit de bureaustudie (NDFF) blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende exoten van de Unielijst zijn waargenomen: muskusrat, nijlgans en reuzenberenklauw.

Tijdens het oriënterend veldbezoek is reuzenberenklauw waargenomen in tracédeel 1. Er wordt aangeraden om de verspreiding van reuzenberenklauw te voorkomen en de soort te beheren of bestrijden via de leidraad Landschapsbeheer Flevoland (Leidraad-beheer-Reuzenberenklauw.pdf (onkruidvergaat.nl)).

4.4 Houtopstanden

Bij beide tracédelen zijn geen houtopstanden aanwezig die door de voorgenomen werkzaamheden aangetast zullen worden. Er zijn daarom geen verdere acties in het kader van beschermde houtopstanden noodzakelijk.

4.5 Kansen voor natuur

Om biodiversiteit in en rondom het plangebied te verhogen, kunnen de volgende maatregelen worden toegepast:

- Plaatsen van torenvalkkast of ransuilmand in tracédeel 2. Deze kunnen het best gerealiseerd worden in de bomenrij ten westen van tracédeel 2;
- Aanleggen van groenstructuren in beide tracédelen met inheemse soorten zoals wilde lijsterbes, rode kornoelje en muskuskaasjeskruid die insecten, vogels en vlinders kunnen aantrekken;
- Toepassen van vleermuisvriendelijke verlichting tijdens de werkzaamheden/ in de nieuwe situatie, zodat ondanks de verlichting meer leefgebied voor de vleermuis beschikbaar is. Vleermuisvriendelijke verlichting heeft amberkleurig licht en een lage, afgeschermd armatuur die strooilicht zoveel mogelijk beperkt.

5 Bronnen

Movares (2021). Bureaustudie Delfzijl.

Nationale Databank voor Flora en Fauna (geraadpleegd mei 2021)

RAVON (juli 2022). Kennisdocument Rugstreeppad. Versie 1.0. Geraadpleegd van: Rugstreeppad (ravn.nl)

RAVON (juli 2022). Kennisdocument Zandhagedis. Versie 1.0. Geraadpleegd van: Zandhagedis (ravn.nl)

Colofon

OPDRACHTGEVER	Nobian
UITGAVE	Movares Europe B.V. Daalseplein 100 Postbus 2855 3500 GW Utrecht
TELEFOON	+31 6 53 43 48 69
ONDERTEKENAAR	Merel Jansen merel.jansen@movares.nl
PROJECTNUMMER	MN003201
KENMERK	B85--HS-RAP-22006555

© 2022, Movares Nederland B.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Movares Nederland B.V.

Bijlage I Wet- en regelgeving

In deze bijlage staat een beschrijving van de relevante wet- en regelgeving en het beleidskader.

Wet natuurbescherming (Wnb)

De Wet natuurbescherming (Wnb) is op 1 januari 2017 in werking getreden. De Wnb richt zich op bescherming van gebieden, soorten en houtopstanden. Met de in werking treding van de Wnb zijn de oude Natuurbeschermingswet 1998, Flora- en faunawet en de Boswet vervallen.

Bevoegd gezag

De provincies zijn in de meeste gevallen het bevoegde gezag voor het al dan niet verlenen van vergunningen en ontheffingen in het kader van de Wet natuurbescherming. Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, is het rijk in de vorm van de minister van LNV bevoegd gezag. Dit is uitgewerkt in artikel 1.3 van het Besluit natuurbescherming en betreffen handelingen en projecten voor aanleg, uitbreiding en, voor zover van toepassing, inrichting, alsmede wijziging, gebruik, beheer en onderhoud van onder andere hoofdwegen, hoofdvaarwegen, hoofdspoorwegen, primaire terreinen, gastransportnet, hoogspanningsleidingen met een spanning van tenminste 220 kV, winning van delfstoffen, kustlijn, bepaalde visserij, activiteiten Koninklijk Huis, etc.

Gemeenten hebben een loketfunctie. Het is mogelijk om een natuurvergunning 'aan te haken' bij de omgevingsvergunning, maar dit hoeft niet.

Gebiedsbescherming

De gebiedsbescherming is vastgelegd in artikel 2.1 tot en met 2.11 van de Wet natuurbescherming. Hierin wordt de aanwijzing en bescherming van Natura 2000-gebieden geregeld. Hiermee zijn de verplichtingen uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, voor zover die betrekking hebben op gebiedsbescherming, geïmplementeerd in het Nederlands recht. De begrenzing van de Natura 2000-gebieden en de instandhoudingdoelstellingen voor die gebieden zijn vastgelegd in de aanwijzingsbesluiten voor de betreffende gebieden. De instandhoudingdoelstellingen beschrijven voor de voor het gebied aangewezen habitattypen en soorten of een bepaalde ontwikkeling ervan gewenst is of dat het behoud ervan op het aanwezige niveau moet worden nagestreefd. Voor activiteiten of projecten die schadelijk kunnen zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Deze vergunningen worden verleend door de provincies of door de Minister van LNV.

Voortoets en Passende beoordeling

Bij plannen in, of in de nabijheid (externe werking) van, een Natura 2000-gebied dienen de initiatiefnemers in een oriënterende fase (voortoets) te onderzoeken of het plan een significant negatief effect op de instandhoudingdoelstellingen van het betreffende Natura 2000-gebied kan hebben. Met externe werking wordt bedoeld dat ook activiteiten buiten het gebied de natuurwaarden in het gebied kunnen beïnvloeden. Indien na dit onderzoek niet kan worden uitgesloten dat de activiteit een significant negatief effect heeft, dient de initiatiefnemer meer gedetailleerd dan in de oriënterende fase in kaart te brengen wat de effecten van de activiteit kunnen zijn. Daarbij dienen ook, indien noodzakelijk, de mitigerende maatregelen te worden betrokken. Deze analyse heet een 'passende beoordeling'. Het bevoegd gezag toetst de passende beoordeling. Wanneer uit de passende beoordeling alsnog de zekerheid wordt verkregen dat de activiteit niet leidt tot significant negatieve effecten, kan de activiteit doorgang vinden. Wanneer uit de voortoets blijkt dat er wel kans is op een negatief effect, maar dit als niet significant kan worden gezien, kan eveneens, op basis van een verslechteringstoets toestemming voor het uitvoeren van de activiteit worden verleend. Wanneer uit de passende beoordeling blijkt dat significante negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, kan het project alleen doorgang vinden op grond van de "ADC-criteria".

Dit betekent dat:

- A – alternatieve oplossingen voor het plan ontbreken;

- D – er dwingende redenen van groot openbaar belang zijn, en
- C – de initiatiefnemer compenserende maatregelen vooraf en tijdig treft.

Zorgplicht

Binnen de kaders van de Wet natuurbescherming is de Zorgplichtbepaling (artikel 1.11) van toepassing. Deze zorgplicht houdt o.a. in dat als een activiteit wordt ondernomen waarvan kan worden vermoed dat deze nadelig kan zijn voor de natuurwaarden van het gebied, deze activiteit niet plaats mag vinden. Ook moeten alle maatregelen worden genomen om nadelige gevolgen te voorkomen of te beperken.

Stikstofdepositie

Stikstofdepositie vormt veelal een knelpunt bij de besluitvorming over plannen en projecten, omdat in veel Natura 2000-gebieden overbelasting van stikstof een probleem is voor de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen voor de voor het gebied aangewezen soorten en habitattypen. Per 1 juli 2021 is artikel 1 van de Wet tot wijziging van de Wet natuurbescherming en Omgevingswet (stikstofreductie en natuurverbetering) en artikel 1 van het bijbehorende Besluit (AmvB) in werking getreden. Hiermee is er een partiele vrijstelling gekomen voor de vergunningsplicht als het gaat om stikstofdepositie. Partieel omdat de vrijstelling enkel geldt voor tijdelijke deposities in de realisatiefase van werken. Voor dergelijke activiteiten hoeft dan ook geen AERIUS berekening naar stikstofdepositie uitgevoerd te worden. Voorbeelden van werkzaamheden die onder de partiele vrijstelling vallen zijn bouw en sloop van woningen, utiliteitsgebouwen, bruggen en viaducten, en bouw- en aanlegactiviteiten voor duurzame energieopwekking, grond-, weg- en waterbouw, waaronder straten, pleinen, wegen, het verplaatsen van grond in het kader van bouwrijp maken van een terrein, spoorwegen, waterstaatswerken, waterwegen, waterkeringen, energie-infrastructuur, telecommunicatie-infrastructuur, drinkwaterinfrastructuur zoals waterleidingen, pompstations en winputten, openbare hemelwater- en ontwateringsstelsels en vuilwaterriolen. De vrijstelling is partieel omdat een structurele toename van stikstofdepositie als gevolg van de gebruiksfase (na realisatie project) niet vrijgesteld is. Middels een projectspecifieke AERIUS berekening dient voor de gebruiksfase getoetst te worden of er sprake zal zijn van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Wanneer depositie niet uitgesloten kan worden is aanvullende toetsing (voortoets, passende beoordeling, ADC-toets) benodigd en of dient gekeken te worden of de depositie middels mitigerende maatregelen of interne/externe saldering weggenomen kan worden. Bij een ADC-toets dient aangetoond te worden dat er geen Alternatief is met minder schadelijke effecten voor Natura 2000-gebieden, er een Dwingende reden van groot openbaar belang is en dat er Compenserende maatregelen worden getroffen voor Natura 2000-gebieden.

Soortbescherming

De Wet natuurbescherming maakt onderscheid tussen:

- 1) soorten van de Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v. Wnb);
- 2) soorten van de Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en Verdrag van Bonn (artikel 3.5 e.v. Wnb);
- 3) 'andere soorten' (artikel 3.10 e.v. Wnb).

Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v. Wnb)

Het beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn is vastgelegd in artikel 3.1.

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Onder de Wet natuurbescherming geldt dat het voor vogels zoals opgenomen in artikel 3.1 mogelijk is om bij ruimtelijke ontwikkelingen te werken volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Indien de voorgenomen ontwikkeling valt binnen de reikwijdte van de gedragscode en er volgens de bepalingen uit de gedragscode wordt gewerkt, geldt er een vrijstelling van ontheffingsplicht.

Bij de aanvraag van een ontheffing voor overtreding van de verbodsbepalingen wordt de aanvraag getoetst op:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang conform Vogelrichtlijn. Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang 1: 'in het belang van de volksgezondheid of openbare veiligheid';
- Er is geen verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en/of Bonn (artikel 3.5 e.v. Wnb)

Deze categorie bestaat uit Europees beschermde soorten. De verbodsbepalingen zijn vastgelegd in artikel 3.5:

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Onder de Wet natuurbescherming geldt dat het voor streng beschermde soorten zoals opgenomen in artikel 3.5 mogelijk is om bij ruimtelijke ontwikkelingen te werken volgens een door de Minister goedgekeurde gedragscode. Indien de voorgenomen ontwikkeling valt binnen de reikwijdte van de gedragscode en er volgens de bepalingen uit de gedragscode wordt gewerkt, geldt er een vrijstelling van ontheffingsplicht.

Bij de aanvraag van een ontheffing voor overtreding van de verbodsbepalingen wordt de aanvraag getoetst op:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang conform Habitatrichtlijn. Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang 3: 'in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten';
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Andere soorten (artikel 3.10 e.v. Wnb)

De categorie 'andere soorten' bestaat uit soorten zoals opgenomen in bijlage A en B van de wettekst. Dit zijn nationaal beschermde soorten. De verbodsbepalingen zijn vastgelegd in artikel 3.10. Het is verboden:

- a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
- b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of

- c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Onder de Wet natuurbescherming geldt dat het voor deze categorie soorten zoals opgenomen in artikel 3.10, mogelijk is om bij ruimtelijke ontwikkelingen te werken volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Indien de voorgenomen ontwikkeling valt binnen de reikwijdte van de gedragscode en er volgens de bepalingen uit de gedragscode wordt gewerkt, geldt er een vrijstelling van ontheffingsplicht.

Bij de aanvraag van een ontheffing voor overtreding van de verbodsbepalingen wordt de aanvraag beoordeeld op:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang. Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang h 'in het algemeen belang';
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Algemeen vrijgestelde soorten

Voor soorten van de categorie 'andere soorten' (bijlage A en B van de wettekst) kan een vrijstellingsregeling gelden, die per provincie anders kan worden ingestoken. De meeste provincies en het ministerie van LNV hebben 'tabel 1 soorten' van de oude Flora- en faunawet opnieuw vrijgesteld bij ruimtelijke ontwikkelingen. Dit zijn soorten zoogdieren en soorten amfibieën.

Bovengenoemde soorten zijn bij ruimtelijke projecten algemeen vrijgesteld van vergunningplicht. Wel dient rekening te worden gehouden met de zorgplicht (artikel 1.11 Wet natuurbescherming). Deze zorgplicht houdt in dat een ieder nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moet voorkomen.

Bescherming houtopstanden

De bescherming van houtopstanden is vastgelegd in artikel 4.1 tot en met 4.9 van de Wet natuurbescherming. Binnen de Wet natuurbescherming worden houtopstanden beschermd die aan bepaalde voorwaarden voldoen (Wnb artikel 4.1). Conform artikel 4.2 is het verboden houtopstanden te kappen zonder hier vooraf een melding van te maken aan het bevoegd gezag indien wordt voldaan aan de volgende twee punten:

- de houtopstand buiten de 'bebouwde kom Wnb Houtopstanden' ligt. De begrenzing van de bebouwde kom in de zin van de Wnb komt niet altijd overeen met de begrenzing van de bebouwde kom op grond van de Wegenverkeerswet. Als een gemeente geen bebouwde kom in de zin van de Wnb heeft vastgesteld, is de Wnb overal van toepassing in die betreffende gemeente;
- de houtopstand waarin de bomen worden gekapt groter is dan 10 are (1.000 vierkante meter) of het gaat om bomen in een rijbeplanting van 20 bomen of meer.

De meldplicht geldt niet voor:

- a. houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgesteld grenzen van de bebouwde kom;
- b. houtopstanden op erven of in tuinen;
- c. fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- d. naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- e. kweekgoed
- f. uit populieren of wilgen bestaande
 1. wegbeplantingen
 2. beplantingen langs waterwegen, en
 3. eenrijige beplantingen langs landbouwgronden.
- g. het dunnen van een houtopstand
- h. uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
 1. ten minste eens per 10 jaar worden geoogst;
 2. Bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken brede dan twee meter, en
 3. zijn aangelegd na 1 januari 2013.

De Wet natuurbescherming stelt dat wanneer houtopstanden worden gekapt, er voorafgaand aan de kap een meldingsplicht bij het bevoegd gezag is, veelal de provincie. De provincie bepaalt welke informatie omtrent de te kappen opstand aangeleverd dient te worden, op welke termijn dit aangeleverd dient te worden en welke voorwaarden voor de uitvoering van de kap gelden. Daarnaast geldt dat binnen drie jaar na de kap een herbeplantingsplicht geldt (door aanplant, bezaaiing of natuurlijke verjonging dan wel op andere wijze realiseren van een nieuwe houtopstand). Wanneer dat niet op dezelfde plaats kan, dan kan een provincie ontheffing verlenen de herbeplanting op andere gronden toe te staan indien de herbeplanting voldoet aan bij provinciale verordening gestelde regels. Verder kunnen provincies ontheffing of vrijstelling verlenen voor bepaalde verbodsbepalingen en/of voorwaarden omtrent herbeplanting.

Houtopstanden zijn tevens beschermd op grond van gemeentelijk regelgeving. Dit is vastgelegd in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) van de betreffende gemeente. Ook kan de bescherming van een houtopstand zijn opgenomen in de planregels bij een bestemmingsplan. Bij voorgenomen kap van houtopstanden dient daarom ook altijd naar de bepalingen in de APV en naar de planregels in het bestemmingsplan te worden gekeken. In verband met de bepalingen uit de APV en/of het bestemmingsplan kan volgen dat voor de kap van een houtopstand een omgevingsvergunning nodig is welke bij de gemeente moet worden aangevraagd.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is het Nederlands netwerk (de voormalige Ecologische Hoofdstructuur) van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het nationaal beleid met betrekking tot de gebiedsbescherming van het Natuurnetwerk Nederland is vastgelegd in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). De rijksoverheid heeft de bruto begrenzing van het NNN vastgesteld, de provincies zijn bevoegd om dit netto te begrenzen. De SVIR vervangt verschillende rijksbeleidsstukken zoals de Nota Ruimte en de Nota Mobiliteit. De juridische borging van de nationale ruimtelijke belangen die in de SVIR worden aangewezen vindt plaats via het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Via het Barro werkt het rijksbeleid door naar de ruimtelijke verordeningen van de provincies.

Het NNN is de opvolger van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) sinds de afsluiting van het Natuurpact tussen Rijk en de provincies.

'Nee, tenzij'-principe

Voor het NNN geldt het 'nee, tenzij'-principe. Dit betekent dat nieuwe plannen of projecten niet zijn toegestaan als ze de wezenlijke (potentiële) waarden en kenmerken van het NNN significant aantasten. Uitzonderingen hierop zijn wanneer sprake is van redenen van groot openbaar belang en er geen reële alternatieven zijn. De schade dient in dat geval door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk beperkt te worden. De restschade dient te worden gecompenseerd. De rijkslijn zoals verwoord in het SVIR en Barro is dat er bij het NNN geen sprake is van externe werking.

Het NNN is planologisch beschermd in de Provinciale Structuurvisies en Verordeningen. In de Verordening staat aangegeven aan welke voorwaarden bij ruimtelijke ingrepen in en langs het NNN moet worden voldaan. Ook is het compensatiebeleid bij aantastingen van het Natuurnetwerk Nederland hierin opgenomen.

 **Movares** samen werkt het